

TRT BANDROL ÜCRETLERİNDE YENİ DÜZENLEME

Bilindiği üzere, öteden beri 3093 sayılı TRT Gelirleri Kanunu'nun 4 üncü maddesi uyarınca TV, Radyo, Video, Müzik Seti bunların bir veya birkaçından oluşan cihazlar ile radyo ve televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar bandrol ücretine tabi tutulmaktadır.

TRT'nin artan gelir ihtiyacı gerekçe gösterilmek suretiyle 3093 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik ve ilişikte metnini sunduğumuz 2009/15482 sayılı Kararname ile, asıl niteliği bu sayılan cihazlar olmamakla beraber radyo veya TV yayınlarını almaya yarayan veya bu yayınları almayı sağlayan cihaz ve elektronik parçaların neler olduğu ve bunlar için TRT bandrol ücretinin hangi matrah üzerinden hangi oranda uygulanacağı belirlenmiştir.

Ekte sunduğumuz TRT Genel Müdürlüğü'nün 20.10.2009 tarihli yazısında bu değişiklikle ilgili açıklamalar yer almaktadır.

Eskiden otomobil, koşu bandı, radyolu ısıldak gibi mallarda bulunan yayın alma amaçlı cihaz veya düzeneklerin TRT bandrol ücreti, söz konusu cihaz veya düzeneklerin, ithalatçıları veya imalatçıları tarafından beyan edilen değerleri üzerinden alınmaktaydı. Mesela koşu bandının değeri 8.000 TL, üzerindeki radyo ve televizyon alıcısının beyan olunan değeri 200 TL ise, bandrol ücreti 200 TL üzerinden alınmaktaydı. Yeni düzenlemeye göre bu örnekteki vergi matrahı 200 TL yerine 8.000 TL olmuştur.

Yeni düzenlemede yayın almaya yarayan cihaz ve düzenek içeren her türlü malın, kendi değeri üzerinden mal cinsine göre %16, %8, binde 8 ve onbinde 1 oranında TRT bandrol ücretine tabi tutulması öngörülmüştür.

Yeni ve ağır bir vergi niteliği taşıyan bu düzenleme sert tepkilere yol açmıştır. Örnek vermek gerekirse söz konusu Kararname, radyo özelliği bulunan cep telefonlarının toptan fiyatlarının %8 oranında artmasına sebebiyet vermiş olup, yeni ve ağır bir vergi niteliği taşımaktadır.

Saygılarımızla.

**“TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Muhasebe ve Finansman Dairesi Başkanlığı
(Hasılat Müdürlüğü)**

Sayı : B.02.2.TRT.0.74.03.03/ 511-1189-13383
Konu : 3093 sayılı kanun değişiklikleri

20/10/2009

Bilindiği üzere, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Anayasamızın 133. maddesi ve 2954 sayılı Kuruluş Kanunu ile Kamu Yayıncılığı Hizmeti yapmakla görevlendirilmiş olan tek yayın kuruluşudur.

Ülkemizde Kamu Yayıncılığı Hizmeti gibi önemli bir görevi yürüten Türkiye Radyo-Televizyon yasalarla verilen görevleri nasıl ve ne ölçüde gerçekleştirebileceğini belirleyen en önemli faktör finansman konusudur. Bu görevlerin tarafsızlık, çoğulculuk ve ticari çıkarlara karşı kamu yararına gözetme gibi özellikleri ancak, mali özerklikle mümkündür.

Nitekim Avrupa Birliği Ülkeleri ile Gelişmiş diğer dünya ülkelerinde kamu yayıncılığı hizmeti ile görevlendirilmiş olan yayın kurumlarının finansmanı, kimi zaman yayın bedeli, kimi zaman radyo ve televizyon cihazları üzerinden alınan ruhsat ücreti, kimi zaman ise doğrudan bütçeden ayrılan pay ile sağlanmaktadır.

*Prag’da 7-8 Aralık 1994 tarihlerinde toplanan ve ülkemizin de katıldığı Avrupa Bakanlar Konferansı’nda “**Kamu Yayıncılığının Geleceği**” hakkında alınan 1 no.lu karar, Avrupa konseyinin 11.09.1996 tarihli “**Kamu Yayıncılığının Bağımsızlığının Garanti Edilmesi**” hakkındaki 10 sayılı Tavsiye Kararı ve son olarak, 01.05.1999 tarihinde yeni Avrupa Topluluğu Antlaşmasının yürürlüğe girmesi sonucu, üye ülkelerde bu anlaşmanın bir parçası haline gelen “**Kamu Yayıncılığı Hakkındaki Amsterdam Protokolü**” ile üye devletlerin kamu yayıncılığının finansmanı için gerekli finansal kaynağı sağlamakla yükümlü oldukları karar altına alınmıştır.*

Ülkemizde ise Kamu Hizmeti yayıncısı olan TRT’nin hizmetlerinin finansmanının sağlanması amacıyla TBMM’nce 3093 sayılı kanun çıkarılmış ve söz konusu kanun 15.12.1984 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu kanuna göre bandrole tabi cihaz imalatçısı ve ithalatçısı olanlar söz konusu cihazların satışından önce kanunda gösterilen matrah ve oranları dikkate alarak Kurumumuza bandrol ücreti ödemekle mükellef tutulmuşlardır.

3093 sayılı TRT Gelirleri Kanunun 4. maddesinde bandrole tabi cihazlar sayılmıştır. Buna göre bandrole tabi cihazlar ;

- 1- Televizyon
- 2- Radyo
- 3- Video
- 4- Müzik Seti
- 5- Bunların birleşiminden oluşan birleşik cihazlar
- 6- Yukarıdakilerin dışında kalan radyo ve televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar,

olarak 6 bent halinde sayılmıştır.

3093 sayılı kanunun 4/a maddesinde ise bandrol ücretinin matrahı tanımlanmıştır. Buna göre bandrol ücretinin matrahı; “ İmalatçı mükellefler için FABRİKA ÇIKIŞ FİYATI, ithalatçı mükellefler için ise İTHAL MALİYETİ olarak belirlenmiştir.

Ancak, Fabrika Çıkış fiyatı ve İthal Maliyeti Kavramları gerek meri mevzuatta ve gerekse uygulamada açık ve net kavramlar olarak tanımlanmış değildir.

Fabrika çıkış fiyatı kavramına KDV ve ÖTV'nin dahil olup olmayacağı konusunda uygulamada da belirsizlikler oluşmuştur. Keza "ithal maliyeti" kavramı konusunda meri mevzuatta açık bir tanım veya düzenleme olmadığı için bu durum çeşitli sıkıntılara sebep olmuştur.

Diğer taraftan, Gümrük Mevzuatında İthal Maliyeti diye bir kavram bulunmamaktadır. Bunun yerine Gümrük Değeri Kavramının yanında, CİF ya da FOB bedeli ile ithalat kavramları bulunmaktadır. Bunların yanında uygulamada da İthal Maliyeti Kavramının net olarak tanımı yapılabilmemiş değildir.

Öte yandan 3093 sayılı kanunun 4. maddesinde sayılan bandrole tabi ürünlerden birleşik cihazlar ile ithalatçı firmaların tek bir ithalat işlemi ile değişik türden malı aynı anda ithal etmeleri halinde bandrole tabi ürünlerin ithal maliyetine tespit etmekte ve buradan hareketle uygulama yapmakta çeşitli güçlükler yaşanmıştır.

*Bandrol ücreti matrahındaki bu belirsizlikler sonucu, bandrol ücretinin matrahı konusunda mükellefler ile Kurumumuz arasında çeşitli hukuki ihtilafların yaşandığı görülmüştür. Özellikle tadadi olarak sayılan Radyo, Televizyon, Müzik Seti, Video dışında kalıpta kanunun 4-a-6. bendindeki **"Yukarıda sayılan cihazların dışında kalan radyo ve televizyon yayınlarını almaya yarayan her türlü cihaz"** kavramı içerisinde giren ve kanunun yayım tarihi olan 1984 yılından günümüze kadar baş döndürücü bir hızla gelişen teknoloji sayesinde çeşitlenen, bu kapsamdaki cihazların hangi matrah üzerinden bandrole tabi olacağı hususunda ihtilafların yoğunlaştığı tespit edilmiştir.*

Bu hukuksal ihtilafların çözümünün yanında, kanunda tadadi olarak sayılan cihazların dışında kalan ve asli fonksiyonunu radyo ve/veya televizyon yayınlarını almak olarak belirlenmemekle birlikte, bünyesindeki eklenti, donanım ya da program ilavesiyle radyo ve/veya televizyon yayınlarını alabilen, MP3 çalar, DVD çalar, Cep Telefonları, radyolu ışıldak, radyolu kalem, radyolu ve/veya TV'li koşu bantları, televizyonlu ve/veya mp3 çalarlı buzdolapları, her türlü uydu cihazları gibi bandrole tabi cihazların kanunda belirtilen %16 oranından daha düşük oranlarda vergilendirilebilmesi ve bu tür cihazlardan türleri ve özellikleri benzer olanların kendi aralarında gruplandırılabilmesi amacıyla 3093 sayılı TRT Gelirleri Kanununda değişiklik yapılması zarureti doğmuştur.

Buradan hareketle 3093 sayılı TRT Gelirleri Kanununda 5904 sayılı Kanun ile çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme 03.07.2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anılan değişiklik ile yapılan düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

1- Bandrol Ücreti Matrahındaki Belirsizlik Giderilmiştir.

Yapılan düzenleme ile 3093 sayılı kanunun 4/a maddesindeki mevcut matrah tanımında bulunan "ithal maliyeti" ve "fabrika çıkış fiyatı" kavramlarının hukuki tanımlarının net olmaması dolayısıyla uygulamada yaşanan sıkıntıların ve hukuksal ihtilafların önüne geçilmek istenilmiştir.

*Değişiklik ile izah edilen karışıklıklara neden olan ithal maliyeti ve fabrika çıkış fiyatı kavramları yerine, bandrole tabi cihazlardan alınacak olan bandrol ücretinin matrahı konusunda, **"İthalatçılar için Gümrük Giriş Beyannamelerinde mevcut olan ithal edilen cihazın "ÖTV Hariç KDV Matrahı", imalatçılar için ise satış faturasında yer alan "ÖTV Hariç KDV matrahı"** tanımlaması getirilmek suretiyle uygulamadaki matrahın ne olacağına ilişkin belirsizliğe son verilmiştir.*

2- 3093 sayılı Kanunun 4-a-6 bendinde "Yukarıda sayılan cihazların dışında kalan radyo ve televizyon yayınları almaya yarayan her türlü cihaz" kavramına giren cihazların %16 yerine daha düşük oranda bandrol ücretine tabi tutulabilmesi ve bu kapsama giren cihazlardan benzer özellikler gösterenlerin gruplandırılabilmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yetki alınmıştır.

Matrah konusundaki değişiklikten hareketle, kanunda tadadi olarak sayılan Televizyon, Radyo, Müzik Seti, Video dışında kalıpta kanunun 4-a-6 bendinde "Yukarıda sayılan

cihazların dışında kalan radyo ve televizyon yayınları almaya yarayan her türlü cihaz” kavramı içerisine giren ve kanunun yayım tarihi olan 1984 yılından günümüze kadar hızla gelişen teknoloji sayesinde çeşitlenen cihazların, asli fonksiyonlarının radyo ve/veya televizyon yayını almak olmadığı hususu göz önüne alınarak, daha düşük oranda bandrol ücretine tabi tutulabilmesi ve bu tür cihazların türleri ve özellikleri itibariyle gruplandırmaya ve her bir grup için farklı bandrol oranları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilendirilmiştir.

Nitekim bu yetkiden hareketle hazırlanan Bakanlar Kurulu Kararı 17.10.2009 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu kararname ile Bakanlar Kuruluna verilen 3093 sayılı Kanunun 4-a-6 bendinde sayılı cihazları özellikleri itibariyle gruplandırma ve her bir grup için farklı bandrol oranları belirleme yetkisi kullanılmıştır. Buna göre bu tür cihazlar için belirlenmiş olan yeni bandrol oranları aşağıdaki gibidir.

A- % 8 oranına tabi cihazlar :

- a) Radyo ve televizyon yayınlarını almaya yarayan cep telefonları
- b) Radyolu ve/veya TV’li ısıldak
- c) Radyolu ve/veya TV’li saat
- ç) Radyolu kulaklık
- d) Radyolu fotoğraf makinesi
- e) Radyolu adımsayar
- f) Radyolu kalemler
- g) Radyo ve/veya TV’li banyo sistemleri
- ğ) Radyo/TV yayını alabilen navigasyon cihazları
- h) Radyo ve/veya televizyon eklentili koğu bantları
- ı) Radyo ve/veya televizyon eklentili buzdolapları
- i) İnternet radyo cihazları
- j) DVD-VCD player ve benzerleri
- k) Kararnamede sayılanların dışında kalan ve radyo ve/veya televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar

B- Taşıtlar İçin Belirlenen Oranlar :

Üzerinde radyo ve/veya TV veya bunların yayınlarını almaya yarayan navigasyon cihazı bulunan;

- a- Kara taşıtları % 0,8 (binde 8)
- b- Hava ve deniz taşıtları % 0,01 (On binde 1)

C- % 16 orana Tabi Cihazlar:

- a) Radyo veya televizyon yayınlarını almaya yarayan set up box cihazları
- b) FM tuner kartı
- c) TV tuner kartı
- ç) MP3/MP4 çalar ve benzerleri
- d) Her türlü uydu alıcısı
- e) Ev sinema sistemleri

Yapılan kanun değişikliği ve çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemeler konusunda, yukarıdaki açıklamalar sonucunda mükelleflerimizin bundan böyle aşağıdaki hususlara dikkat etmesi gerekmektedir.

Buna göre;

- 1- 3093 sayılı TRT Gelirleri Kanunda değişiklik yapan 5904 sayılı kanun ile bu değişiklikten hareketle çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararının yürürlük tarihi 03.07.2009 tarihidir.
- 2- Bandrol ücreti matrahı kanunun yayım tarihinden itibaren imalatçılar için satış faturasındaki ÖTV Hariç KDV Matrahı, ithalatçılar için ise Gümrük Giriş Beyannamesindeki ÖTV Hariç KDV Matrahı olarak dikkate alınacaktır.

- 3- *Kanunda tadadi olarak sayılan radyo, televizyon, müzik seti, video ve doğrudan bunların birleşiminden oluşan cihazlar için öteden beri olduğu gibi yeni matrah üzerinden % 16 oranında bandrol ücreti hesaplanacak ve kanunda belirtilen sürelerde Kurumunuza ödenmeye devam edilecektir.*
- 4- *3093 sayılı kanunun 4/a-6. bendinde sayılan “Yukarıda sayılan cihazların dışında kalan ve radyo televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar” kapsamında olan ve kanunda tadadi olarak sayılan cihazların dışında kalan ve asli fonksiyonu radyo ve/veya televizyon yayınlarını almak olarak belirlenmemekle birlikte, bünyesindeki eklenti, donanım yada program ilavesiyle radyo ve/veya televizyon yayınlarını alabilen ve Bakanlar Kurulu Kararı ile % 8 oranında bandrol ücretine tabi tutulan, MP3 çalar, DVD çalar, Cep Telefonları, radyolu ışıldak, radyolu kalem, radyolu TV li koşu bantları, televizyonlu mp3 çalarlı buzdolapları, her türlü uydu cihazları gibi bandrole tabi cihazlar için, kanundaki değişiklik ve bu değişiklikten hareketle hazırlanan Bakanlar Kurulu Kararında belirlenen oranlarda ve yeni belirlenen bandrol ücreti matrahı üzerinden bandrol ücreti hesaplanacaktır.*
- 5- *Üzerinde radyo ve/veya TV veya bunların yayınlarını almaya yarayan navigasyon cihazı bulunan taşıtlar için 03.07.2009 tarihinden itibaren yeni matrah ve oranlar üzerinden bandrol ücreti hesaplanacaktır.*
- 6- *Öte 3093 sayılı kanunun 4-a-6. maddesinde Kurumdan bandrol almakta olan mükelleflerin kendi matrahlarını kendilerinin beyan etme uygulaması kanunun yayım tarihi itibariyle sona ermiştir.*

Bilgi edinilmesini ve söz konusu kanun değişikliği ile Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde işlem tesis edilmesi hususlarında gereğini bilgilerinize rica ederim.”

**“18/9/2009 TARİHLİ VE 2009/15482 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ
KARAR**

(17 Ekim 2009-27379)

MADDE 1 – Radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan alınacak ücretlerin tespitine ilişkin 20/12/2004 tarihli ve 2004/8331 sayılı Kararnamenin eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6- a) Radyo veya televizyon yayınlarını almaya yarayan cep telefonları % 8

b) Üzerinde radyo ve/veya TV veya bunların yayınlarını almaya yarayan navigasyon cihazı bulunan;

1- Kara taşıtları % 0,8

2- Hava ve deniz taşıtları % 0,01

c) Radyolu ve/veya TV’li ısıldak % 8

ç) Radyolu ve/veya TV’li saat % 8

d) Radyolu kulaklık % 8

e) Radyolu fotoğraf makinesi % 8

f) Radyolu adımsayar % 8

g) Radyolu kalemler % 8

ğ) Radyo ve/veya TV’li banyo sistemleri % 8

h) Radyo/TV yayını alabilen navigasyon cihazları % 8

ı) Radyo ve/veya televizyon eklentili koçu bantları % 8

i) Radyo ve/veya televizyon eklentili buzdolapları % 8

j) İnternet radyo cihazları % 8

k) DVD-VCD player ve benzerleri % 8

l) Radyo veya televizyon yayınlarını almaya yarayan set up box cihazları % 16

m) FM tuner kartı % 16

n) TV tuner kartı % 16

o) MP3/MP4 çalar ve benzerleri % 16

ö) Her türlü uydu alıcısı % 16

p) Ev sinema sistemleri % 16

r) Yukarıda sayılanların dışında kalan ve radyo ve/veya televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar % 8”

MADDE 2 – Ticari ithalat maksadı dışında yurt dışından getirilecek renkli televizyon, siyah-beyaz televizyon, radyo, video, televizyon uydu alıcıları, birleşik cihazlar ile bunların dışında kalan radyo televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar için 1/12/2008 tarihli ve 2008/14397 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen maktu tutarların uygulanmasına devam olunur.

MADDE 3 – Bu Karar 3/7/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Karar hükümlerini Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün ilgili olduğu Bakan yürütür.”